

**A 2008. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zenei szerkesztő: CSIBA LAJOS
Hang: KERESKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)

Pest körzetben:

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

A Vörösmarty-körzetben:

VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2008. 6. osztály Országos döntő

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A feladatsorok lektorálója:
KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szavak származnak a CSAP igéből?
(A) csapás (B) csapkod (C) csapda (D) csapadék (E) csapong
- Hány legalább 3 betűs (akár toldalékolt) szó búj el a LAKÓTELEP szóban?
(A) 7 (B) 8 (C) 9 (D) 10 (E) 11
- I vagy Í? Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyeknek minden tagját **hosszú í**-vel kell írni!
(A) sz...nház, sz...vesen, sz...vószál (B) b...ró, b...rka, b...zik
(C) cs...ny, cs...kos, cs...pős (D) d...csér, d...szlet, d...nomdánom
(E) h...nár, h...m, h...vő
- Az alábbi titkosírás egy ismert szólást rejt. Fejtsétek meg a titkosírást, majd jelöljétek be a szólásnak megfelelő meghatározásokat!
ÉS ZP ÚTYBNY LŐQOOÉGY.
(A) Az ilyen ember nem szívesen adakozik. (B) Borúra derű.
(C) Hiábavaló az utólagos erőfeszítés. (D) Fukarkodik a pénzével.
(E) Későn igyekszik az ember helyesen cselekedni.
- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyeknek a belsejébe, a kipontozott helyre ha egy magyar keresztnévet írunk, akkor értelmes szót kapunk!
(Például: sport ... ya > sportpálya) Figyelem! A pontok száma megfelel a hiányzó betűk számának! A kétjegyű mássalhangzókat két pont jelöli!
(A) ök...zem (B) u...fülke (C) c.....ál (D) k....dorol (E) s....kötő
- Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyek csak **feltételes módú** igealakokat tartalmaznak!
(A) írtam volna, hihetne, róna (B) málna, tárna, tudna
(C) futnom, olvasnék, mernék (D) hívnia, lett volna, zárna
(E) vinnél, látnálak, sírnának
- NY vagy NNY? Jelöljétek meg az **nn**y-nyel írandó szavakat!
(A) me...egző (B) me...ország (C) me...asszony (D) fo...adt (E) vá...adt
- Az alábbi anagrammákból magyar regényszereplők nevét lehet kirakni. Jelöljétek be *A Pál utcai fiúk* szereplőit!
(A) MENŐ KERECSÉN (B) OKOS BÁNJA (C) AGYA LÓDUL
(D) GEBÉD: REZSŐ (E) CSERFÁT NE

- Áprily Lajos *Intés kutyámnak* című versének egyik versszakát közöljük, de a sorokat összekeverve. Először rakjátok sorrendbe a számmal jelölt verssorokat, majd a meghatározások közül jelöljétek be az **igaz** állításokat!

- 1) el ne ijesz. (A) Csak a 3. és a 6. sorban nincs tárgyraggal ellátott szó.
- 2) erdei neszt. (B) A 4. és az 5. sorok rimelnek egymással.
- 3) s az érre szomjas őzikéket (C) A 6) és az 5) közrefogják a 2)-t.
- 4) Jelezd a völgybe érkezőket, (C) A 6) és az 5) közrefogják a 2)-t.
- 5) De a fácánkakast, a szépet (D) Az 1. sorban van felszólító módú igealak.
- 6) kirándulókat, gallyszedőket, (E) A 2. és az 5. sor szótagszáma megegyezik.

- Jelöljétek be a **ruhafélét, ruhadarabot** jelentő szavakat!

- (A) szűr (B) rokka (C) bekecs (D) suba (E) dolmány

- Ha az alábbi szavaknak kicseréljük a magánhangzóit, de megőrizzük az összes mássalhangzóit (a jelenlegi sorrendben), akkor azokból egy-egy népvét alkothatunk. (Például: **Ödön** > **dán**) Jelöljétek be közülük az **európaiakat**!

- (A) lösz (B) beleugró (C) öngól (D) borzol (E) blog

- Az alábbi versidézetek közül – tartalmi vagy stílusbeli ismertetőjegyek alapján – jelöljétek be azokat, amelyek érezhetően a **20. században** keletkeztek!

- (A) „Sehol se vagy. Mily üres a világ.

Egy kerti szék, egy kinnfeledt nyugágy.”

- (B) „A ti szavatokra leltem felhevüle (D) „Mint álgúgolyóbis
És Vásárhely kies halmára repüle...” Temérdek kőfalt is

- (C) „Irtam ez verseket keseredett szívvel, Szokott meghasítani...”
Istenhez kiáltván buzgó könyörgéssel.”

- (E) „Szívverésünk titkos beszéd, álmunk zsványoké,
A gyerekeknek Toldi-t olvasod és azt feleli: oké.”

- Alkossatok összetett szavakat a nagybetűs és a betűvel jelölt szavak összekapcsolásával! Azokat jelöljétek meg, amelyeket **elő- és utótagként is** felhasználhattok (nem feltétlenül ugyanahhoz a nagybetűs szóhoz kapcsolva)!

CSONT, TÖRÉS, GYERTYA, FEKETE, KOCKA, MACSKA

- (A) fény (B) bél (C) leves (D) kulcs (E) ugrás

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Bizonyára találkoztatok már olyan eredetmondával (pl. a Munkácsról szóló), amely egy település, vár vagy hegy nevének kialakulását magyarázza vagy meséli el. Most rajtatok a sor! Vajon hogyan keletkezhetett a Vas megyei **Vasasszonyfa** település neve? Ezúttal a ti fantáziátokra bízunk, hogy minél ötletesebben megírjátok e falu nevének eredetmondáját!